

[Engell]

Vi må undre os over, at ministrene ikke mere formelt ønsker at tilhøre Nordisk Råd. Vi mener, at man svækker forbindelsen til Nordisk Råd, og uanset betydningen af ministerrådene er det den fælles deltagelse i det samlede nordiske samarbejde i Nordisk Råd, som er styrken, og som også er det unikke ved det nordiske samarbejde i forhold til andre former for internationalt sammenhold.

Jeg mener også, at forslaget er udtryk for en helt anden retning end den styrkelse af det politiske samarbejde, som de nordiske statsministre i øvrigt har talt varmt for; jeg vil bare henviser til den udtalelse, som Nordisk Råds præsident, Ilkka Suominen, fremkom med i går, som jeg synes er rigtig og klog, og derfor vil jeg bede ministeren om, at man tilkendegiver, at det forslag ikke længere har interesse, når man på mandag mødes i præsidiat med regeringsrepræsentanter.

Det andet spørgsmål er budgetansvaret. Vi er enige i, at rammen fortsat bør fastsættes af ministerrådet, men vi mener til gengæld også, som det er kommet klart til udtryk i betænkningen fra Juridisk Utskott i mandags, at inden for den ramme, ministerrådet fastsætter, bør det være Nordisk Råd, der prioriterer, og de prioriteringer, der foretages, bør være bindende for ministrene. Det håber jeg at regeringen vil respektere og støtte, og det vil jeg også godt bede ministeren om at uddybe i sit svar senere i dag.

På to punkter er der grund til tilfredshed. For det første styrkelsen af det kulturelle samarbejde, som er et af kernepunkterne. Men som fru Birgitte Husmark også var inde på, er det godt nok, at man gerne vil give ud med den ene hånd, men hvor er det så, at besparelserne skal hentes på den anden side? Der må være en sammenhæng i tingene. Her kunne vi også godt ønske os en lidt klarere markering fra ministerens side om, hvad man i ministerrådene forestiller sig.

Der er for det andet tilfredshed med, at det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde kan drøftes i Nordisk Råd. Det skal vi følge op på, og jeg vil især pege på udviklingen i vores nærområder, de baltiske lande. Her mener jeg, at vi sammen med EF-landene, sammen med de andre nordiske lande, meget aktivt skal presse på for at få en hurtig, ordentlig og fuldstændig tilbagetrækning af de russiske tropper

i overensstemmelse med CSCE-topmødet i Helsingfors i juli 1992. Det har en kolossalt stor betydning for hele sikkerheden i den nord-europæiske region og herunder også i vort nærområde.

I Estland har man rømmet sekundære baser, men bevaret den militære infrastruktur i øvrigt, og jeg mener, at der er grund til den bekymring, man nærer i de baltiske lande. Deres historiske erfaring er jo, at sker der noget, så kommer der mange fordømmelser fra Vesten, men ingen hjælp. Den lange vej fra håbløshed til håb har været fuld af ofre og lidelser. Det er en historisk imponerende indsats, at man til trods for undertrykkelsen har holdt frihedens fakkelt højt. Estland har mistet 20-25 pct. af sin oprindelige befolkning, så selvfølgelig er det lande, der har kolossale problemer, og her må vi holde fast på kontakten.

Umiddelbart efter selvstændigheden bredte der sig en baltisk eufori, og alle talte om og var interesseret i det nordiske samarbejde, men siden har vi ikke hørt så meget til det. Vi kan selvfølgelig også have krav og forventninger til de baltiske lande, f.eks. i spørgsmålet om nationale mindretal, men der bør også klarere end det, jeg synes der er lagt op til, komme en støtte til kravet om tilbagetrækning af de russiske styrker ikke mindst fra deres nærmeste naboer, nemlig vore nordiske lande.

Også denne session præges jo af den europæiske udvikling. Jeg er glad for, at regeringen som EF-formandskab støtter optagelsen af de andre nordiske lande aktivt. Vi skal også finde frem til en mere permanent ordning på tilrettelæggelsen af arbejdet i det nordiske. Man kan vel sige, at før vi får en endelig afklaring af de andre nordiske landes placering i forhold til det europæiske samarbejde, er det overgangsordninger, vi taler om, men her er der vigtige temaer at drøfte.

På denne session har man jo valgt at gøre arbejdsløshed og racisme til hovedtemaer. Det er vigtige spørgsmål, men der er ikke et eneste konkret forslag. Der er ikke nogen form for opfølgning, der er ikke sat en krone af til noget som helst, og derfor må jeg spørge – og det retter sig ikke kun til ministrene og ministerrådet, det retter sig også til Nordisk Råd selv, til Nordisk Råds Præsidium, der jo har fremlagt forslaget – om det forhold, at vi nu samles 87 politikere og hærskarer af embedsmænd og